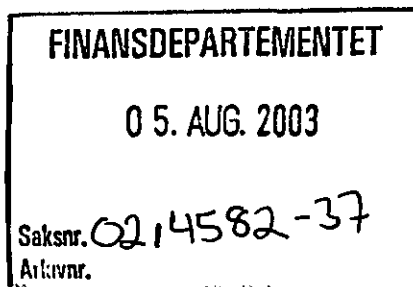


Det Kongelige Finansdepartement
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO



04 august 2003

Høring – forslag om endringer i ligningsloven og skatteloven som følge av opprettelsen av et sentralt aksjonærregister

Vi viser til Finansdepartementets brev av 30 april 2003 med høringsnotat om endringer i ligningsloven og skatteloven som følge av at det planlegges å opprette et sentralt aksjonærregister

Hovedformålet med opprettelse av et sentralt aksjonærregister er å legge til rette for at det blir enklere for skattyterne å forholde seg til RISK-reglene, slik at dagens regler om gevinstberegning ved realisasjon av aksjer kan videreføres. Aksjonærregisteret vil i tillegg bli et viktig element i ligningsmyndighetenes kontroll med at aksjer som omsettes blir oppgitt til beskatning. Registeret vil også gi øvrige fordeler i form av bedre informasjonsgrunnlag om skattemessige konsekvenser for potensielle selgere av aksjer og dermed et mer velfungerende aksjemarked samt gi vesentlig bedre grunnlag for statistikkproduksjon.

Norsk Øko-Forum (NØF) er positive til opprettelse av et sentralt aksjonærregister fordi dette vil medføre riktigere beskatning ved realisasjon av aksjer. RISK-reglene er kompliserte, noe som medfører at mange skattytere leverer uriktige oppgaver til ligningsmyndighetene. Vi erfarer også at omsetning av aksjer ofte ikke oppgis til beskatning eller at inngangsverdier bevisst oppgis med for høye beløp og at utgangsverdier oppgis med for lave beløp.

Vi har noen kommentarer til høringsnotatet og har i våre bemerkninger henvist til de enkelte kapitlene i høringsnotatet.

Endringer i ligningsloven

5.2.2 Ligningsloven § 6-11 – aksje- og allmennaksjeselskapers rapporteringsplikt

Kommentarene til dette punkt gjelder også overveiende for punkt 5.2.1 om Verdipapirsentralens rapporteringsplikt etter ligningsloven § 6-5.

Det er i § 6-11 nr 1 foreslått ny bokstave som presiserer at selskapenes rapporteringsplikt omfatter opplysninger som kan ha betydning for skattlegging av den enkelte aksjonær ved realisasjon av aksjer. Den foreslåtte bokstave synes etter vår oppfatning meget vid og vil måtte omfatte samtlige tilleggsopplysninger fra selskapene i forhold til pliktig rapportering etter dagens regler. Opplysningene skal gis innen 20 januar, første gang i 2004. Høringsfristen til Finansdepartementet er satt til 4 august 2003, som kan indikere at tidsrammen for nødvendig implementering av lovendringene er meget knapp. Det er i høringsnotatet foreslått at nærmere bestemmelser om hvilke opplysninger som skal rapporteres blir gitt i forskrift. Det er meget viktig, av hensyn til hjemmelsgrunnlaget og innberetning av korrekte opplysninger, at denne forskrift snart blir utarbeidet.

5.2.4 Innhenting av historiske data

I tredje siste avsnitt i høringsnotatet side 31 vil det ved fusjoner og fisjoner ikke bli innhentet opplysninger lenger tilbake i tid enn til den aktuelle selskapsomdannelsen. Etter NØF sin forståelse vil Aksjonærregisteret (AR) i slike tilfeller ikke håndtere forutgående justeringstilfeller. Hvis et selskap eksempelvis har vært involvert i 10 justeringstilfeller, uavhengig av om disse er splitt, spleis, fondsemisjon, fusjon eller fisjon, vil ikke AR kunne ta høyde for de 9 første av disse. Et av hovedformålene med AR må være å kunne omfordele inngangsverdi og RISK ved justeringstilfeller, og vi finner det derfor meget betenkelig at AR ikke vil kunne håndtere fusjoner og fisjoner på en tilfredsstillende måte. Det har i de senere år vært et betydelig antall selskaper som har vært involvert i fusjoner og fisjoner hvor det har vært forutgående justeringstilfeller, og AR vil verken være til nytte for aksjonærene eller ligningsmyndighetene i slike tilfeller.

5.2.5 Tidspunkt for innlevering av oppgaver

Selskapenes oppgavefrist er foreslått fastsatt til 20. januar for at beholdningsoppgaver og utkast til realisasjonsoppgaver skal kunne sendes ut samtidig med de første selvangivelsene i februar. Aksjonærregisteroppgaven må sendes til aksjonæren i god tid før 28. februar for at aksjonæren kan ta hensyn til opplysningene i sin selvangivelse. Opplysninger som skal leveres innen 20. januar er oppgave som erstatter dagens Aksjonær Formular 2 og 3 samt eventuelt skjema for justeringsfaktor. I tillegg skal det foretas innrapportering av alle aksjeoverdragelser og ulike kapitalendringstilfeller i selskapet i løpet av året. Det er viktig å være oppmerksom på at kapitalendringer hittil først er blitt håndtert av selskapene ved utarbeidelse av selvangivelsen. En forsering av dette arbeid med hensyn til innleveringsfrist pr 20. januar kan være vanskelig gjennomførbart i mer kompliserte tilfeller. Det kan av denne grunn ikke utelukkes at et betydelig antall selskaper ikke vil sende inn korrekte oppgaver innen fristen.

Ordningen forutsetter at innberetning til AR i all hovedsak skal foregå elektronisk. Ifølge erfaringer fra Oslo likningskontor for inntektsåret 2002 er det kun i underkant av 30 % av selskapene som har levert oppgaver elektronisk. Det kan derfor ikke utelukkes at et betydelig antall selskaper, fortrinnsvis de første årene, vil sende inn oppgavene på papir, og vi vil stille spørsmål om ligningsmyndighetene i praksis vil ha mulighet til å håndtere disse oppgaver innenfor en meget stram tidsramme. Erfaringene fra Oslo likningskontor i forbindelse med det pågående forkantarbeid med innregistrering av opplysninger i AR fra Aksjonær Formular 2 og 3 er at oppgavene inneholder mange feil, hovedsakelig feil/mangler i fødsels- og organisasjonsnumre samt at sum antall aksjer for alle aksjonærer ikke er i overensstemmelse med sum antall aksjer i selskapet. Konsekvensen kan bli, under forutsetning av at det ikke utarbeides tilstrekkelige rutiner for kontroll og bearbeiding av oppgaver, at AR ved oppstart vil inneholde vesentlige feil og mangler.

Endringer i skattelov og tilhørende forskrift

6.1 Innledning

I høringsnotatet på side 35 blir det uttalt at spørsmålet om omfordeling av skatteposisjonen innbetalt kapital og overkurs ikke vil bli omhandlet i høringsnotatet, men at departementet vil komme tilbake til spørsmålet ved en senere anledning. Oversikt over forholdet innbetalt aksjekapital/overkurs vil være meget viktig i det nye AR. Det er derfor nødvendig at reglene blir avklart innen oppstart av AR.

Øvrige kommentarer

Finansdepartementet har i høringsnotatet valgt å fremme nødvendige forslag til presiseringer og endringer i regelverket før aksjonærregisteret trer i funksjon.

Vi kan ikke se at Finansdepartementet i høringsnotatet har omtalt/tatt hensyn til forslag om endringer og presiseringer som er foreslått etter primo 2001. Skattedirektoratet har, etter innspill fra Oslo likningskontor, tatt opp ulike problemstillinger med Finansdepartementet som det er ønskelig blir avklart før oppstart av AR.

Av de ulike problemstillinger kan nevnes

- er det et krav om nedsettelse av aksjekapital i overdragende selskap ved fisjon ?
- må nedsatt aksjekapital i overdragende selskap tilsvare ny aksjekapital i overtakende ?
- fastsettelse av justeringsfaktor ved fisjon til eksisterende selskap
- utstedelse av vederlagsaksjer kontra forhøyelse av pålydende ved fusjon og fisjon
- nyemisjon ved forhøyelse av pålydende pr aksje
- partiell likvidasjon av aksjer uten endring i aksjonærsammensetningen
 - realisasjon av aksjer eller utbytte ?
 - omfordeling av inngangsverdi og RISK ved partiell likvidasjon

Vi har for øvrig ingen bemerkninger til høringsnotatet

Med hilsen
for Norsk Øko-Forum

Jan-Egil Kristiansen
leder faglig utvalg